

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Муҳаммадзода Маърифат Муҳаммадҷон дар мавзуи «Масъалаҳои матншиносӣ ва поэтикии достони «Хумой ва Хумоюн»-и Ҳоҷуи Кирмонӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.01.08 – Назарияи адабиёт. Матншиносӣ, нусхашиносӣ пешниҳод гардидааст.

Новобаста аз вазъи мураккабу фалокатбори сиёсӣю иҷтимоӣ дар асри XIV адабиёти классикии форсии тоҷикӣ бо фаъолияти як зумра адибони тавоно рушди бемайлони худро таъмин намудааст. Яке аз адибони ҳунарманд ва сермаҳсуле, ки ба пешрафту нумуи адабиёти ин давра ҳиссагузори кардааст, Ҳоҷуи Кирмонӣ ба ҳисоб меравад. Ҳоҷу шоири соҳибдевор ва нафарест, ки пас аз Ҳусрави Деҳлавӣ ба “Ҳамса”-и Низомӣ ҷавоби сазовор додааст ва бо ин шоири ҳунарманд будани хешро собит кардааст. Аз ин рӯ, рӯзгору осори Ҳоҷу дербоз мавриди таваҷҷуҳи таъкиранигорон ва муҳаққиқон қарор гирифтааст. Эшон дар осори баррасиҳои ҷудогона ва зимини хеш ба шахсияти Ҳоҷу ва маҳорати суҳанварии ӯ баҳои сазовор додаанд.

Таҳқиқоти диссертатсионии Муҳаммадзода Маърифат Муҳаммадҷон низ дар радифи корҳои ҷомеи ҳоҷушиносӣ шомил мебошад ва он бо дастовардҳои натиҷагирӣҳои ҷадидаш қадами устуворе дар ин самт ҳоҳад буд.

Автореферати диссертатсияи Муҳаммадзода Маърифат Муҳаммадҷон дар мавзуи «Масъалаҳои матншиносӣ ва поэтикии достони «Хумой ва Хумоюн»-и Ҳоҷуи Кирмонӣ» аз муқаддима, се боб, нӯҳ фаслу панҷ зерфасл, ҳулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот ва рӯйхати адабиёт таркиб ёфтааст.

Диссертант дар муқаддима мубрами мавзуи таҳқиқ, дараҷаи омӯзиш, мақсад ва вазифаи таҳқиқот, предмети таҳқиқот, навоарӣ, метод ва асосҳои назарияи методологии таҳқиқот, аҳамияти амалӣ,

мундариҷа ва сохтори диссертатсияро тибқи талабот ҷобачогузорӣ намудааст.

Боби нахусти диссертатсия «Ҳочуи Кирмонӣ ва тасҳеҳу нашри достони «Ҳумой ва Ҳумоюн»-и ӯ» номгузорӣ шуда, дар фаслҳои он масъалаҳои мубраму мушаххас чун, «Муруре ба аҳволу осори Ҳочуи Кирмонӣ», «Нусхашиносии «Ҳумой ва Ҳумоюн»», «Тасҳеҳу нашри «Ҳумой ва Ҳумоюн»» таҳқиқ шудааст. Лозим ба таъкид аст, ки фасли сеюми ин боб дар навбати худ ба се зерфасл чудо шуда, дар онҳо вижагиҳои матншиносӣ ва тасҳеҳу виростории се нусхаи ҷопии достони «Ҳумой ва Ҳумоюн» ба таври қиёс ба таҳқиқ гирифта шудааст.

Боби дууми диссертатсия «Сохтор ва муҳтавои ғоявии «Ҳумой ва Ҳумоюн»» ном дорад ва аз 4 фасл таркиб ёфтааст. Дар фасли аввали он сарчашмаҳои дoston, дар фасли дуюм, сохтор, дар фасли сеюм, муҳтавои дoston, дар фасли чорум пайвандҳои мавзӯӣ ва сохтории dostonро таҳлил намудааст.

Боби сеюми диссертатсия «Бадеиёти «Ҳумой ва Ҳумоюн»» унвон дошта, дар фаслҳои он ба масъалаҳои забон, сабки баён, воситаҳои тасвири бадеии doston дахл намуда, бар асоси назарияи донишмандони гузашта ва муосир ҳунари суҳанофаринии Ҳочуи Кирмонӣ таҳқиқ гардидааст.

Аз мутолиаи автореферати диссертатсияи мазкур бармеояд, ки Муҳаммадзода Маърифат Муҳаммадҷон ҷустуҷӯҳои зиёде намуда, ба ин восита ба дастовардҳои хубу назаррас ноил гаштааст. Ҳулосаҳои диссертатсия андешаҳои ҷолиби илмӣ буда, диссертант онҳоро дар 14 банди мушаххас нишон додааст.

Дар баробари ҳамаи муҳассанот дар матни автореферати диссертатсияи мазкур баъзе камбудӣҳо низ ворид шудаанд, ки овардани онҳоро барои корҳои баъдӣ диссертант зарур медонем:

1. Ба ҷойи таркиби “ва дигарон” истифодаи таркиби “ва ғайра” (сах.4).

2. Дар ду шакл навиштани истилоҳи форсу тоҷик (сах.7, 28), форс - тоҷик (сах. 3).

3. Бемаврид ба кор рафтани аломати нимтире «-» ба ҷойи тире «—» (сах. 18)

Камбудихое, ки ин ҷо зикр гардиданд, ислохпазир буда, ҳеҷ гоҳ мазмуни умумии автореферати диссертатсияи мавриди назарро халалдор намекунанд.

Хулоса, автореферат муҳтаво ва мундариҷаи диссертатсияро комилан дар бар дорад. Ин ба мо имконият медиҳад, ибраз дорем, ки автореферати диссертатсияи Муҳаммадзода Маърифат Муҳаммадҷон дар мавзӯи «Масъалаҳои матншиносӣ ва поэтикаи достони «Ҳумой ва Ҳумоюн»-и Ҳоҷуи Кирмонӣ» таҳқиқоти анҷомёфтаи илмист ва диссертант барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.01.08 – Назарияи адабиёт. Матншиносӣ, нусхашиносӣ сазовор мебошад.

Такриздиханда:

Номзади илмҳои филологӣ, дотсенти
кафедраи забон ва адабиёти тоҷики
ДАТ ба номи Шириншоҳ Шохтемур

 Забирова Меҳринисо
Элбеговна

Суроға: 734049, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, ноҳияи Сино,
кӯчаи Н.Ҳувайдуллоев 61 “А”
Тел.: (+992) 901012127
E-mail: mehriniso.zabirova@bk.ru

Имзои Забирова Меҳринисо Элбеговнаро тасдиқ мекунам:
Сардори шӯбаи таъминоти
ҳуқуқӣ ва кадрҳои ДАТ
ба номи Шириншоҳ Шохтемур

Курбонзода Аваз Хол

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 146
Телефон: (+992-372) 24-72-07
E-mail: www.tajagroun.ru

03.02.2026.